

Interná smernica IS/18 TELESNÉ A NETELESNÉ OBMEDZENIA A POSTUPY KRÍZOVEJ INTERVENCIE

ČI. 1

Všeobecné ustanovenia

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Sušany vydáva túto internú smernicu v súlade s § 10 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zák.č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, s plnou zodpovednosťou za poskytovateľa sociálnych služieb. Táto smernica upravuje postup a pravidlá riešenia krízových situácií a systém preventívnych opatrení na predchádzanie vzniku krízových situácií a určuje postupy a pravidlá používania prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia v jasne definovaných prípadoch nutnosti ich využitia v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb, Sušany.

ČI.2

Procesy a ich postupnosť

2.1. Pri poskytovaní sociálnych služieb nemožno používať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby (ďalej PSS DD a DSS).

2.2. Možnosť použitia prostriedkov obmedzenia PSS DD a DSS len v prípade ak je priamo ohrozený jeho život alebo priamo ohrozené jeho zdravie alebo iných fyzických osôb - aj toto obmedzenie môže byť len na nevyhnutný čas na odstránenie priameho ohrozenia.

2.3 Definovanie pojmov:

Prostriedky netelesného obmedzenia - zvládnutie situácie najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

Prostriedky telesného obmedzenia - zvládnutie situácie použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.

Špeciálny úchop - priamy fyzický kontakt s úmyslom obmedziť pohyb osoby z dôvodu ohrozenia zdravia a života prijímateľa alebo iných osôb.

Riziková situácia - situácia kedy, prijímateľ ohrozuje svoje zdravie alebo život alebo zdravie a život iných osôb.

Rizikové správanie - správanie a konanie prijímateľa, ktoré môže viesť k priamemu ohrozeniu jeho života alebo zdravia alebo života alebo zdravia iných osôb.

Nevyhnutne potrebný čas na odstránenie priameho ohrozenia - doba, počas ktorej trvá situácia ohrozenia života alebo zdravia prijímateľa alebo života alebo zdravia iných osôb.

Miestnosť určená na bezpečný pobyt - priestor upravený tak, že pri jej použití prijímateľom, ktorý ohrozuje svoje zdravie alebo život alebo život a zdravie iných osôb, nepríde k jeho zraneniu, ale k jeho upokojeniu.

Podanie liekov - situácia, keď je prijímateľovi podaný liek (ústne, injekčne), len na základe ordinácie lekára v špecializovanom odbore psychiatria.

Tabuľka: **Oblasti vzniku krízových situácií**

OBLASTI VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ	PREDCHÁDZANIE VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ
Alkohol	Domáci poriadok, osobný rozhovor, odborné prednášky
Návykové látky	Osobný pohovor, semináre zamerané na dôsledky nadmerného užívania liekov a iných návykových látok
Fyzické násilie	Monitoring osôb so sklonom k fyzickému násiliu, osobné rozhovory
Psychické násilie	Monitoring osôb s rizikom podľahnutia psychickému násiliu a osôb so sklonom ku psychickému násiliu, osobné rozhovory

Čl.3

Postup krízovej intervencie pri vzniku krízových situácií

3.1. Za prostriedky netelesného obmedzenia sa považuje **zvládnutie nepokojných, násilných a agresívnych** prijímateľov sociálnej služby podľa 2.2. najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

3.2. Za prostriedky telesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa 2.2. použitím:

- a) rôznych špeciálnych úchopov,
- b) umiestnením PSS DD a DSS do „izolačky“ – miestnosť č.301 s intenzívnym dozorom personálu k následnej verbálnej efektívnej komunikácii,
- c) použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria,
- d) dočasným obmedzením – zákazom samostatných vychádzok z objektu DD a DSS (hlavne pri zhoršenom zdravotnom stave).

3.3. STAROSTLIVOSŤ O PRIJÍMATEĽA JAVIACEHO ZNÁMKY POŽITIA ALKOHOLU RESP. INÝCH OMAMNÝCH LÁTOK

Z dôvodu zabezpečenia ochrany a zdravia pre prijímateľa, ktorý javí známky požitia alkoholu alebo inej omamnej látky a nie je agresívny je nevyhnutné:

- 1 kontrolovať stav vedomia, stav dychu,
- 2 sledovať krvný tlak, pulz,
- 3 sledovať či nedávi,
- 4 v prípade potreby privolať LSPP resp. ZZS.

V prípade, že prijímateľ javí známky požitia alkoholu resp. inej omamnej látky, je agresívny a nebezpečný pre seba a okolie, postupuje sa v zmysle ustanovení článku 3.1. a 3.2.

3.4. Použitie prostriedkov obmedzenia netelesnej povahy má prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia PSS DD a DSS .

3.5. Nevyhnutné telesné obmedzenie nariaďuje, schvaľuje, resp. dodatočne bezodkladne najneskôr do 12 hodín od realizácie obmedzenia schvaľuje lekár so špecializáciou v odbore psychiatria. Pri obmedzení vychádzok mimo objekt domova z iných zdravotných problémov okrem psychiatrických, ústavný lekár. K uvedeným obmedzeniam sa písomne vyjadruje sociálny pracovník domova do dokumentácie uvedenej v bode 3.6..

3.6. Pre dôslednú evidenciu sa v DD a DSS Sušany zavádza „**register obmedzení**“, (autentizovaný zošit), ktorý je súčasťou dokumentácie vedúcej sociálno-zdravotného úseku, ktorá zodpovedá za dôsledné vedenie a vyhodnocovanie tejto evidencie. Podľa podmienok ods.5), §10, cit. zákona register obsahuje:

- meno PSS DD a DSS , pre ktorého sa uplatňuje obmedzenie (netelesné, telesné),
- dôvody obmedzenia
- dátum a čas trvania tohto obmedzenia
- opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu pre PSS DD a DSS s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia
- opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania situácie,
- meno, priezvisko a podpis lekára špecialistu v psychiatrii, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil,
- meno, priezvisko a podpis sociálneho pracovníka, ktorý sa k použitiu obmedzenia písomne vyjadril a popis prípadných zranení, ktoré utrpeli zúčastnené fyzické osoby.

ČI.4

Zásady pri vedení registra obmedzení

4.1. Každý zápis obmedzenia (telesného pri použití postupov v bode 3.2.b, 3.2.c.) pre PSS DD a DSS a údaje uvedené v registri obmedzení bezodkladne po použití zadať do informačného systému sociálnych služieb do 8 kalendárnych dní.

4.2. O použití prostriedkov obmedzenia PSS DD a DSS so všetkých prípadoch podáva **okamžite**:

2.1. službukonajúci personál informáciu

- a) riaditeľovi DD a DSS,
- b) vedúcej SZ úseku.

2.2 vedúca SZ úseku informácie

bezodkladne po použití obmedzenia

- a) zákonnému zástupcovi prijímateľa sociálnej služby,
- b) súdom ustanovenému opatrovníkovi,
- c) dôverníkovi prijímateľa,
- d) zadať do informačného systému sociálnej sociálnych služieb.

Čl. 5 **Záverečné ustanovenie**

5.1. Plnenie tejto smernice bude pravidelne kontrolované a analyzované vedením DD a DSS Sušany pri prehodnocovaní sociálnej činnosti štvrťročne.

5.2. Vedúca SZ úseku zabezpečí dôsledné oboznámenie všetkých zamestnancov úseku s uvedenou smernicou , s osobnou zodpovednosťou za zabezpečenie procesov jej plnenia.

ODKAZY A POZNÁMKY

Súvisiace normy a predpisy

- Zákon 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991/ Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- STN EN ISO 9001 – Systémy manažérstva kvality

Interné dokumenty

Príručka kvality

Organizačný poriadok

Pravidlá spolunažívania

Prílohy:

POKYNY PRE POUŽÍVANIE INTERNEJ SMERNICE

Manažér kvality je povinný

- oboznámiť pracovníkov s internou smernicou (IS)
- vykonať o tom záznam do nižšie uvedenej tabuľky
- kontrolovať dodržiavanie organizačnej smernice a pri zistení nezhôd ich odstraňovať v rámci svojich právomocí.

Každý pracovník, ktorý zistí potrebu zmeny internej smernice alebo jej časti je povinný podať podnet na jej revíziu

Interná smernica počas celého obdobia platnosti musí byť uložená tak, aby bola prístupná všetkým pracovníkom, ktorí ju potrebujú pre výkon svojej funkcie

Zoznam pracovníkov oboznámených s organizačnou smernicou

P.č	Priezvisko	Meno	Funkcia v CO	Dátum	Podpis
-----	------------	------	--------------	-------	--------

.					
1.	Ing. Bičan	Miroslav	Riaditeľ	01.07.2023	
2.	Mgr. Nociarová	Ľubica	Manažér kvality	01.07.2023	
3.	Mgr. Kubišová	Jana	Vedúca SZU	01.07.2023	
4.	Mgr. Feketeová	Anna	Sociálna pracovníčka	01.07.2023	

Zoznam zmien a revízií internej smernice

Číslo zmeny	Kapitola list	Dátum zmeny alebo revízie	Dôvod zmeny alebo revízie	Schválil Podpis	Vykonal Podpis
1	Celá smernica	30.06.2023	Aktualizácia internej smernice v súlade s aktualizáciou zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona.		

Rozdeľovník

FUNKCIA	POČET VÝTLAČKOV
Riaditeľ certifikačného orgánu	1 ks
Manažér kvality	1 ks
Vedúca soc.-zdr. úseku	1 ks
Sociálna pracovníčka	1 ks